

Czym jest mleko A2A2?

Mleko A2A2 to krowie mleko pozyskiwane wyłącznie od krów, które produkują tylko jeden typ białka – beta-kazeinę A2. W przeciwieństwie do tradycyjnego mleka, zawierającego mieszaninę beta-kazeiny A1 i A2, mleko A2A2 nie zawiera fragmentu białka A1, które u części osób może wywoływać dolegliwości trawienne.

Choć nadal zawiera laktozę, A2A2 bywa łatwiejsze do strawienia i mniej alergizujące. Dzięki temu może być odpowiednią alternatywą dla konsumentów z nietolerancją mleka, choć niekoniecznie laktozy. Rosnące zainteresowanie tym produktem skłania rolników do zadania sobie pytania: czy to chwilowa moda, czy inwestycja w przyszłość?

Produkcja mleka A2A2 – co się zmienia?

Wdrożenie A2A2 nie wymaga rewolucji technologicznej. Klucz tkwi w genetyce – wystarczy genotypować krowy (np. za pomocą próbki mleka lub włosa), aby wyselekcjonować osobniki o pożądanym genotypie A2A2. Te pozostają w stadzie, a reszta stopniowo jest eliminowana z rozrodu.

Pozostałe elementy, jak żywienie, higiena czy system udoju, pozostają bez większych zmian. Cały proces można rozpocząć szybko i relatywnie tanio. Zapoznaj się z naszymi pytaniami i odpowiedziami, które rozwiążą Twoje wątpliwości

Rosnący rynek i potencjał sprzedaży

W Europie sprzedaż mleka A2A2 rośnie w tempie około 18% rocznie. Natomiast w USA trend wygląda podobnie. W naszym kraju również pojawiły się produkty A2 w największych sieciach handlowych, a Federacja Hodowców przebadła już ponad 30 tys. krów – z czego połowa posiada pożądaný genotyp.

Ile można na tym zarobić?

Mleczarnie oferują bonusy w wysokości 20–40 gr za litr mleka A2A2. W przypadku mleka z certyfikatem „Bez GMO” można liczyć na dodatkowych kilka groszy. Dla stada 100 krów oznacza to nawet kilkadziesiąt tysięcy złotych dodatkowego przychodu rocznie. Koszt testów DNA zwraca się często już w pierwszym sezonie.

Jak mogę przejść na A2A2?

Oto podstawowe kroki:

1. Genotypowanie jałówek i ich podziału:

Zacznij od jałówek. Kolorowe gumki na ogonach to bardzo prosta, niskokosztowa metoda znakowania zwierząt, która, pozwala szybko zidentyfikować krowy o konkretnym genotypie (np. A2A2) lub w określonej fazie cyklu produkcyjnego.

2. Plan rozrodu:

Wybieraj nasienie z katalogów z oznaczeniem A2A2. Już w trzecim pokoleniu można osiągnąć pełną jednolitość genetyczną stada.

3. Oddzielne mleko:

Wymagane jest oddzielne dojowanie (osobny wąż, zbiornik, transport). Nawet małe gospodarstwa mogą to zrealizować, jeśli kilku sąsiadów wspólnie zapewni minimum 5 000 l mleka miesięcznie.

4. Dokumentacja:

Konieczny jest rejestr genotypów, pasz i leków (z uwzględnieniem okresów karencji). Wystarczy prosty skoroszyt lub aplikacja do ewidencji.

Skorzystaj z Checklisty przed podpisaniem umowy z mleczarnią

- Wszystkie krowy przebadane genetycznie (A2A2)
- Plan krycia wyłącznie nasieniem A2A2
- Oddzielna linia udojowa i transportowa
- Rejestr pasz i leków
- Minimalna ilość mleka: 5 000 l/miesiąc

Czy jest jakieś wsparcie finansowe na A2A2?

Federacja dopłaca do testów DNA. Nowy budżet WPR na lata 2028–2034 obejmuje również modernizację infrastruktury obór i chłodni. Inwestycje w oddzielną linię dla mleka A2A2 mogą zostać dofinansowane nawet w 40%.

Jakie są ryzyka i pułapki?

- Cena detaliczna: Wysoka cena przyciąga uwagę dyskontów. Gdy wprowadzą marki własne, marża producenta może się zmniejszyć.
- Obietnice zdrowotne: Choć badania są obiecujące, nie przesadzaj z deklaracjami – regulacje prawne mogą to utrudnić.
- Jakość: Premia znika natychmiast, jeśli parametry mleka (jak SCC czy poziom bakterii) spadną poniżej norm.

Od czego zacząć?

Od prostego testu DNA – wystarczy pobrać próbkę włosa i wysłać do laboratorium. Reszta to rolnicza konsekwencja, która może zaowocować znacząco wyższym dochodem z każdego litra.

W normalnym, przeciętnym stadzie mlecznym (niewyselekcjonowanym pod kątem A2A2), mogą występować krowy z genotypem A2A2 – i bardzo często tak jest. Gen A2 jest dziedziczony naturalnie – to nie efekt modyfikacji genetycznych. W populacji była

mlecznego spotykamy trzy możliwe warianty genotypowe:

- **A1A1** – produkują wyłącznie białko A1,
- **A1A2** – produkują mieszankę białek A1 i A2,
- **A2A2** – produkują wyłącznie białko A2.

W wielu stadach – nawet bez wcześniejszej selekcji – około 30-50% krów może mieć genotyp A2A2. To oznacza, że gospodarstwo, które dopiero zaczyna interesować się tym segmentem, już dziś może mieć w stadzie wartościowe zwierzęta gotowe do produkcji mleka A2A2.

Przykład z Polski:

Federacja Hodowców przebadła ponad 30 000 krów w ramach ogólnopolskich testów – około połowa miała genotyp A2A2. To pokazuje, że ten wariant jest już obecny w populacji i nie trzeba go „tworzyć od zera”.

Wniosek:

Tak, A2A2 to nie żadna egzotyka – wiele krów w „zwykłych” stadach już dziś ma ten genotyp, tylko trzeba **to** potwierdzić badaniem DNA (z próbki włosa lub mleka).

Pamiętaj, mleko A2A2 to nie chwilowa moda, lecz realna strategia na wyróżnienie się na rynku mleka. Daje szansę na wyższą cenę skupu, lepszą pozycję negocjacyjną wobec mleczarni oraz stabilniejsze przychody przy relatywnie niskim nakładzie inwestycyjnym.

Źródła:

<https://media.mcconsultants.pl/231271-nadzieja-dla-alergikow-i-osob-z-nietolerancja-pokarmowa-coraz-blizej-produkcji-mleka-a2-w-polsce?>

<https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?oldid=656444>